

KD-239-40 Seat No. _____

B. A. (Sem. V) Examination

October / November - 2017

CC-509 : History

1. Cultural History of India-I (Optional)
2. History of U.S.A.-1861 to 1912 A.D.
(Optional)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1. Cultural History of India-I (Optional)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ સંસ્કૃતિ એટલે શું ? કયા પરિબલો દ્વારા સંસ્કૃતિનું ઘડતર થાય છે ?
અથવા
- ૧ ભારતીય સંસ્કૃતિની વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ દૃષ્ટાંત આપી સમજાવો.
- ૨ ભારતીય સંસ્કૃતિમાં જૈનધર્મનો ફાળો વર્ણવો.
અથવા
- ૨ બૌદ્ધધર્મનો સાંસ્કૃતિક વારસો જણાવો.
- ૩ સમ્રાટ અશોકના વહીવટી સુધારા જણાવી તેના પ્રજાહિતના કાર્યો ટૂંકમાં વર્ણવો.
અથવા
- ૩ ચંદ્રગુપ્ત બીજા (વિક્રમાદિત્ય) ની સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ વર્ણવો.

૪ ગુપ્તયુગ દરમ્યાન સાહિત્ય અને કલાના ક્ષેત્રે થયેલી પ્રગતિ વર્ણવો.

અથવા

૪ પ્રાચીન ભારતે વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રે સાધેલ પ્રગતિનો અહેવાલ આપો.

૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત)

(૧) બર્ટાન્ડ રસેલે સભ્યતા વિશે શું કહ્યું છે ?

(૨) રામાયણ અને મહાભારતનું સાંસ્કૃતિક મહત્ત્વ શું છે ?

(૩) જૈનધર્મના પાંચ મહાવ્રતો કયા ?

(૪) ધનંજયે કયા શબ્દકોષ લખ્યા છે ?

(૫) ગૌતમ બુદ્ધનો જન્મ કયાં અને કયારે થયો હતો ?

(૬) સ્તૂપ, ચૈત્ય અને વિહાર એટલે શું ?

(૭) બૌદ્ધધર્મ અપનાવ્યા પછી મૌર્ય રાજા અશોકે કયા બૌદ્ધ તીર્થધામની યાત્રા કરેલી ?

(૮) કયા મૌર્યરાજાએ બૌદ્ધધર્મની ત્રીજી પરિષદ બોલાવેલી ? કયાં ?

(૯) ચીની મુસાફર ફાહિયાને કયો મુસાફરી અહેવાલ તૈયાર કર્યો હતો ?

(૧૦) હર્ષવર્ધને કયા નાટકો લખ્યા હતા ?

(૧૧) ગુપ્તયુગની શ્રેષ્ઠ ચિત્રકલા કઈ ?

(૧૨) પ્રાચીન ભારતમાં શિક્ષણના મુખ્ય ધ્યેય શું હતા ?

2. History of U.S.A.-1861 to 1912 A.D. (Optional)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ આંતરવિગ્રહનાં પરિબળો જણાવો. ૧૪

અથવા

૧ 'અબ્રાહમ લિંકનને ગુલામોના મુક્તિદાતા કહે છે ?'- આ વિધાનનું ૧૪
મૂલ્યાંકન કરો.

૨ અમેરિકન ક્રાંતિ પછી ઔદ્યોગિક અને કૃષિક્ષેત્રોનો વિકાસ આલેખો. ૧૪

અથવા

૨ સ્પેનિશ-અમેરિકન યુદ્ધનાં પરિબળો જણાવી તેની અસરોની નોંધ ૧૪
આપો.

૩ પ્રગતિશીલ ચળવળ દરમ્યાન અમેરિકામાં થયેલા સુધારાઓ વર્ણવો. ૧૪

અથવા

૩ થિયોડોર રૂઝવેલ્ટની આંતરિકનીતિ અમેરિકાના વિકાસ માટે ૧૪
મહત્વની હતી- સમજાવો.

૪ થિયોડોર રૂઝવેલ્ટની પરદેશનીતિ વર્ણવો. ૧૪

અથવા

૪ અમેરિકાના પ્રમુખ ટ્રાફ્ટની ડૉલર-ડિપ્લોમસી એ અમેરિકાનાં ૧૪
રાજકારણમાં મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો- આ વિધાન સ્પષ્ટ કરો.

- (૧) અમેરિકામાં લોકશાહી પદ્ધતિનું પુસ્તક કોણે લખ્યું હતું ?
- (૨) 'કુ-કલક્ષ-કલ્પાન' નામની સંસ્થાની રચના કોણે કરી હતી ? શા માટે ?
- (૩) અબ્રાહમ લિંકનના માતા-પિતાનું નામ શું હતા ?
- (૪) સ્પેનિશ-અમેરિકન યુદ્ધ વખતે અમેરિકાના પ્રમુખ કોણ હતા ?
- (૫) અમેરિકામાં સ્ત્રીઓને મતાધિકાર કયા સુધારા દ્વારા મળ્યો ? આ સુધારો કયા વર્ષે દરમિયાન મળ્યો ?
- (૬) પ્રમુખ વિલ્સને કયો સુધારો કરી બેંકોનું વિકેન્દ્રીકરણ કર્યું ? તેનું પરિણામ શું આવ્યું ?
- (૭) દક્ષિણ ખેડૂત સંઘની સ્થાપના કઈ સાલમાં થઈ હતી ?
- (૮) રેલ્વેના ભાડાના દર નક્કી કરવાનો અધિકાર કયા વર્ષે અને કયા કાયદા દ્વારા મળ્યો ?
- (૯) રૂઝવેલ્ટે સરકારી કર્મચારીઓ માટે કયો કાયદો બનાવ્યો હતો ?
- (૧૦) અમેરિકામાં બ્યૂરો ઓફ કોર્પોરેશનની સ્થાપના કોણે કરી હતી ? શા માટે ?
- (૧૧) પનામા નહેરનું બાંધકામ કોની દેખરેખ નીચે શરૂ થયું હતું ? નહેર ક્યારે શરૂ થઈ અને તેનું બાંધકામ ક્યારે પૂર્ણ થયું ?
- (૧૨) ટ્રાફ્ટની ડૉલરની રાજનીતિમાં કયા વિદેશમંત્રીએ ફાળો આપ્યો હતો ?